

سکه آتی چیست و در بورس کالا چگونه معامله می‌شود؟

قرارداد آتی قراردادی است که فروشنده براساس آن متعهد می‌شود در سررسید معین، مقدار معینی از کالای مشخص را به قیمتی که الان تعیین می‌کنند بفروشد و در مقابل طرف دیگر قرارداد متعهد می‌شود آن کالا را با آن مشخصات خریداری کند.

تاریخچه قرارداد آتی سکه در ایران

اولین معاملات قرارداد آتی سکه تمام بهار آزادی (طرح امام خمینی (ره)) در شرکت بورس کالای ایران در ساعت ۱۰ صبح سه شنبه ۵ آذر ۱۳۸۷ با انجام ۲ قرارداد آغاز شد.

ارزش قرارداد در هر روز: در معاملات آتی برای هر روز قیمت پایه تعیین می‌شود که قیمت تسویه روز قبل است. ولی در اولین روز راه‌اندازی این معاملات استثنائاً قیمت پایه توسط کمیته اجرایی قراردادهای آتی و با توجه به قیمت نقدی و زمان تحویل تعیین شده است. وجه تضمین اولیه:

وجه تضمین اولیه در هر قرارداد ۱۰ درصد قیمت ۱۰ عدد سکه است که در هنگام خرید از خریدار دریافت می‌شود. برای اولین قرارداد این مبلغ ۲۰۰ هزار تومان محاسبه شده بود که این مبلغ با توجه به افزایش قیمت سکه افزایش یافته و امروز به ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان رسیده است.

سقف مجاز موقعیتهای معاملاتی باز:

منظور از موقعیت معاملاتی باز هر مشتری، قراردادهای خریداری شده توسط وی می‌باشد که هنوز به فروش نرفته اند. جمع این قراردادها برای مشتریان حقیقی ۱۰۰ قرارداد می‌باشد یعنی می‌تواند ۱۰۰۰ سکه خریداری کند.

مشتریان حقوقی نیز می‌توانند تا اندازه‌ای خریداری کنند که مجموع وجوه تضمین اولیه پرداخت شده حداکثر به میزان ۱۰ درصد سرمایه ثبت شده آنها باشد.

فرآیند افتتاح حساب مشتری در معاملات قراردادهای آتی:

۱- دریافت کد معاملاتی از طریق کارگزاری

۲- معرفی مشتری به بانک توسط کارگزار جهت افتتاح حساب عملیاتی پس از اخذ کد معاملاتی مشتری

۳- اعلام شماره حساب عملیاتی مشتری توسط بانک سامان به کارگزار

۴- اعلام شماره حساب شخصی توسط مشتری به کارگزار در فرمهای مربوطه مشتری با خرید قرارداد معاملات آتی سکه را به قیمت روز قرارداد و با پرداخت ۱۰ درصد کل ارزش خریداری می‌کند و می‌تواند در تاریخ تعیین شده با مراجعه به صرافی‌های اعلام شده آنها را دریافت کند. مسلماً ارزش قراردادها برحسب زمان تحویل سکه‌ها متفاوت خواهد بود. چنانچه در طول دوره معاملاتی، قیمت سکه افزایش پیدا کرد آن شخص می‌تواند قرارداد خود را در بازار بفروشد و مابه‌التفاوت قیمت سکه را (نسبت به زمانی که خودش قرارداد را خریده بود و برحسب مقدار پولی که تا آن زمان پرداخت کرده است) از خریدار بعدی دریافت کند و اگر قیمت سکه پایین آمد زیان کرده و این ریسک بازار است، اگر فکر می‌کند قیمت باز هم پایین تر می‌آید می‌تواند برای جلوگیری از ضرر بیشتر نیز قرارداد خود را بفروشد.

معمولاً روال در این سالها این گونه بوده است که برای ۴ ماه آینده سکه آتی معامله می‌شود و با رسیدن به سررسید یک ماه، ماه بعدی به آن اضافه می‌شود. در حال حاضر سکه تحویل تیر، مرداد، شهریور و مهر در بورس کالای ایران معامله می‌شود که با تحویل سکه خردادماه، سکه مهرماه در ۲۴ خرداد شروع به فعالیت کرد.

نباید از نظر دور داشت که روند صعودی بازار ارز و سکه طلا در مقابل افزایش ریسک سرمایه‌گذاری در بازار سهام باعث شده تا برخی معامله‌گران با جابه‌جایی بخشی از نقدینگی خود در پهنه بازار سرمایه، به ابزار معاملاتی سودآوری به نام قراردادهای آتی سکه طلا روی آورده و با خرید سکه طلا در بازار نقدی و فروش آن در بازار آتی بورس کالا، حاشیه سودی مطمئن را برای خود ایجاد کنند تا جایی که سکه تحویل مهرماه از ۷۸۰ هزار تومان به ۹۲۰ تومان رسیده و خریداران این سکه به نوعی حاشیه سود بیشتری نسبت به بازار آزاد عایدشان می‌شود. این در حالی است که قیمت سکه در بازار آزاد به قیمت ۷۵۰ هزار تومان خرید و فروش می‌شود که باید دید سرمایه‌گذاران این عرصه با توجه به پیش‌بینی ۹۰۰ هزار تومانی که برای مهر ماه برای سکه‌های آتی شده با گسیل کردن سرمایه‌های خود به این سمت، چقدر احتمال دارد که ضرر یا سود کنند؟